

REGERINGEN

Socialdepartementet

Regeringsbeslut

I:5

2010-09-09

S2010/6419/HS
(delvis)

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag att ta fram en särskild utgåva av Öppna jämförelser för cancersjukvården samt utbetalning av medel

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att Socialstyrelsen, i samverkan med Sveriges Kommuner och Landsting, ska ta fram en särskild utgåva av Öppna jämförelser för cancersjukvården.

Socialstyrelsen får för detta ändamål disponera 450 000 kronor av de medel som för 2010 avsatts inom ramen för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslag 1:6 Bidrag till hälso- och sjukvård, anslagspost 1 Säkrare och effektivare hälso- och sjukvård. Av dessa ska Socialstyrelsen utbetala 350 000 kronor till Sveriges Kommuner och Landsting. Medlen ska utbetalas till Sveriges Kommuner och Landsting efter rekvisition. För 2011 avser regeringen att tilldela Socialstyrelsen 250 000 kronor från ovanstående anslagspost, under förutsättning att riksdagen beviljar medel för ändamålet.

Framtagandet av utgåvan med öppna jämförelser för cancer bör ske inom ramen för den gemensamma organisation som skapats av Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting i syfte att utveckla och driva öppna jämförelser inom hälso- och sjukvården.

Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting ska redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 1 september 2011. Medel som inte har förbrukats av Sveriges Kommuner och Landsting vid projekttidens slut den 1 september 2011 ska återbetalas till Socialstyrelsen senast den 1 oktober 2011.

Ärendet

Den nationella cancerstrategin

Regeringen tillsatte 2007 Utredningen om en nationell cancerstrategi i framtiden (S 2007:10). I utredningens uppdrag ingick att utreda vad som kan göras för att så långt som möjligt förhindra att människor insjuknar och dör i cancer samt för att förbättra kvaliteten i omhändertagandet av patienter med en cancersjukdom. Utredningen lämnade sitt betänkande En nationell cancerstrategi för framtiden (SOU 2009:11) till Socialdepartementet den 20 februari 2009.

I budgetpropositionen för 2010 har regeringen föreslagit att stimulansmedel under perioden 2010–2012 ska anslås för att genomföra en nationell cancerstrategi för framtiden utifrån utredningens förslag. Ett av de prioriterade förslagen i denna är framtagande av data som bidrar till en större kunskap om vårdens kvalitet och om hur vården bedrivs, och som kan utgöra en viktig källa för uppföljning och förbättringsarbete.

Öppna jämförelser inom cancervården

Regeringen beslutade i juni 2009 om en Nationell strategi för kvalitetsutveckling genom öppna jämförelser inom socialtjänsten och hälso- och sjukvården. Strategin pekar på vikten av att samla jämförbara och aktuella data, att genomföra jämförelser, att analysera resultat liksom att driva ett praktiskt utvecklingsarbete baserat på resultaten och analyserna. Strategin fastslår att öppna jämförelser handlar om att samtidigt belysa flera dimensioner av resultat, liksom att jämförelser bör bygga på redan tillgängliga data. Utifrån detta publicerar Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting årligen en rapport avseende Öppna jämförelser av hälso- och sjukvårdens kvalitet och effektivitet. Rapporten omfattar ett fåtal variabler som rör cancervården. För fyra cancersjukdomar visas långtidsöverlevnad. Dessutom finns information om tid till behandlingsbeslut, typ av behandling och komplikationer, samt deltagande i gynekologisk cellprovtagning. Den bild som ges av cancervårdens kvalitet är därmed relativt begränsad.

I Cancer incidence in Sweden (årliga rapporter publicerade sedan 1958) redovisar Socialstyrelsen länsvisa jämförelser av risken att insjukna i specifika cancersjukdomar. Rapporten baseras på cancerregistret. Tillsammans med Cancerfonden publicerar Socialstyrelsen också återkommande Cancer i siffror, en populärvetenskaplig sammanställning som innehåller jämförelser mellan kön, åldersgrupper och tidsperioder, däremot inga jämförelser mellan olika delar av landet. Inom cancerområdet finns mer än 20 nationella kvalitetsregister. Flera av dessa redovisar jämförelser på sina hemsidor. Oftast görs jämförelserna på regional nivå, sällan på landstings- eller sjukhusnivå. Därigenom utnyttjas inte till fullo de möj-

ligheter till lokal verksamhetsuppföljning som kvalitetsregistren kan erbjuda.

Socialstyrelsen har för avsikt att även göra en fördjupad uppföljning med utgångspunkt i riktlinjerna för områdena bröst-, prostata-, kolorektal- och lungcancer. Rapporten ska i framtiden användas som underlag för analys och vid bedömning av riktlinjernas effekter på delar av den svenska cancersjukvårdens processer och resultat.

Regeringens bedömning

Regeringen anser att det redan i dagsläget, genom de data som finns i de nationella kvalitetsregistren, finns goda förutsättningar att förbättra öppna jämförelserna inom cancersjukvården. Detta är av särskild betydelse då regeringen beslutat om en speciell strategi på området.

Det är angeläget att Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting i samverkan tar fram en rapport med en sammanställning av öppna jämförelsedata för cancersjukvården baserad på senast tillgängliga data och presenterar uppgifterna i en särskild utgåva. Syftet är att med öppna jämförelser skapa en aktuell och bred ögonblicksbild av cancer vården och dess kvalitet. Det innebär att jämförelserna t.ex. kan omfatta överlevnad och vårdinsatser, men även aspekter så som patientupplevelser, tillgänglighet, väntetider, kostnader m.m.

Där så är möjligt bör, för de mer frekventa cancersjukdomarna, jämförelser göras på landstings- och sjukhusnivå. För mindre vanligt förekommande sjukdomar görs jämförelserna regionvis. Arbetet bör synkroniseras med Socialstyrelsens arbete med öppna jämförelser och utvärderingar där särskilda rapporter kommer att tas fram för bröst-, kolorektal-, prostata- och lungcancer.

Syftet med öppna jämförelser inom cancersjukvården är att skapa underlag för beslutsfattare liksom att stimulera landsting och kommuner att analysera sin verksamhet, lära av varandra, förbättra kvaliteten och effektivisera verksamheten. Medborgarna i ett demokratiskt samhälle har också rätt till insyn i vad gemensamt finansierade verksamheter åstadkommer.

På regeringens vägnar

Cristina Husmark Pehrsson

Sara Johansson

Kopia till

Finansdepartementet/BA

Regeringskansliets förvaltningsavdelning/EK

Socialutskottet

Sveriges Kommuner och Landsting

Ekonomistyrningsverket